

Riksgälden
Via e-post
ig@riksdagen.se

2020-09-11

Remissvar

Er ref: RG 2020/387

Vår ref: FI Dnr 9/3

Remisspromemorian ändrade föreskrifter om insättningsgaranti

Finansbolagen har erbjudits tillfälle att lämna synpunkter på rubricerad remiss.

Under 3.2 i promemorian anges att ” Den analys som Riksgälden har gjort har resulterat i bedömningen att en reviderad avgiftsmodell skulle skapa en bättre incitamentsstruktur för minskad risk.” Någon närmare information om analysen återges dock inte i promemorian, vilket gör det svårt att bedöma både analysen och vilka eventuella policyförändringar den skulle motivera. Konsekvensanalysen under avsnitt fyra är lika bristfällig. Uppgiften att ”vissa får högre andra lägre avgift” är tämligen ointressant i beaktande av att det ligger i sakens natur att en ändring får konsekvenser. Det hade varit mer transparent och ändamålsenligt att öppet redovisa hur förslaget faktiskt slår mot olika typer av institut.

Ett av tydligaste syftena med införandet av LBF 2005 var att förbättra konkurrensen på inlåningsmarknaden. År 2020 kvarstår en marknadsstruktur där mycket av de större systemviktiga institutens inlåning sker till 0% ränta vilket inte gynnar konsumenter och andra kunder. Trots detta har krav på att höja insättningsgarantiavgiften för de mindre instituten och sänka den för de större varit något av en följetång i den mediala debatten. Debattörerna som förefaller mer intresserade av att värna de fyra stora systemviktiga instituten än omsorgen om insättaren, bortser gärna från regleringen i övrigt, som är oproportionell till de mindre institutens nackdel och ger skalfördelar till de större.¹

Riksgälden förslår nu ett tillägg av en riskindikator som beaktar att systemviktiga institut i förstahand kommer att bli föremål för resolutions och förebyggande statligt stöd vilket minskar sannolikheten för att insättningsgarantin behöver utnyttjas. Argumentationen är välkänd från den mediala debatten. Enligt Finansbolagen återspeglar det synsättet det orimliga förhållandet att mindre institut betalar resolutionsavgifter utan att kunna ta del av några åtgärder, vilket medför att de mindre institutens resolutionsavgifter inte är någon försäkringspremie/avgift för motsvarande prestation utan en skatt eller om man så vill en direkt transferering till de större instituten. Inte mycket till ”level playing field” i denna del således. Nuvarande ordning leder som bekant till att de större instituten ”räddas” medan de mindre instituten tillåts falla. Varje kris leder till strukturomvandling mot större institut och förstärker därmed ytterligare stabilitetsriskerna förknippade med nuvarande

¹ Att kreditmarknadsföretag tvingas erlägga resolutionsavgift utan att kunna bli föremål för de statliga garantiåtgärder som avgiften ska finansiera är bara ett exempel.

marknadsstruktur, som präglas av ett fåtal stora systemviktiga aktörer, istället för att bidra till en utveckling mot en marknad bestående av flera medelstora och mindre aktörer. Något som förutom att minska stabilitetsriskerna även skulle gynna konsumenter och andra kunder vid en förstärkt konkurrens.

Vad nu Riksgälden indirekt göra gällande är att resolutionsavgifterna som de systemviktiga erlägger i praktiken mer än väl täcker föreliggande risker inklusive en del som täcks av den nuvarande insättningsgarantiavgiften och att därför en rabatt på insättningsgarantiavgiften är påkallad för de systemviktiga instituten. Detta ensidiga och oproportionerliga gynnande av de stora bankerna är förvånande, märkligt och orättvist. Resonemanget blir ett slags rundgång – staten stöttar de stora instituten som därför får mindre risk, vilket medför att de mindre instituten som staten inte stöttar, får högre risk och därför ska betala en högre insättningsgarantiavgift. Riksgäldens förslag blir något som kan liknas vid en dubbelbestraffning av de mindre instituten (först får man betala för stödåtgärder som man aldrig kommer i åtnjutande av, sedan får man betala extra för att man inte kommer i åtnjutande av stödåtgärderna). Hade alla institut å andra sidan omfattats av samma statliga stödåtgärder skulle även risken för att de mindre instituten skulle belasta insättningsgarantin också minskat.

I och med att resolutionsavgifterna från de mindre instituten inte motsvarar något åtagande från staten uppstår ett överskott på närmare 100% för de mindre instituten som på motsvarande sätt kan användas till att sänka insättningsgarantiavgiften.

Något balanserat förslag som skulle vara förenligt med behovet av att förstärka konkurrensen på inlåningsmarknaden och på sikt minska stabilitetsriskerna förknippande med ett fåtal systemviktiga institut ligger dock inte på bordet varför Finansbolagen avstyrker förslaget om reduktion av insättningsgarantiavgiften för de systemviktiga instituten. Önskemålet i debatten om ökad riskdifferentiering är väl tillgodosett utan det ensidiga gynnande som förslaget om en rabatt för de systemviktiga instituten innebär.

FINANSBOLAGENS FÖRENING

Lars Zacharoff

Per Holmgren